

i disse Sager, der desuden ere af en saadan Natur, at jeg drifter mig til at troe, at det vilde være en stor Uretfærdighed, om vore nuværende juridiske Domstole ikke i dem vilde dømmen efter et Skøn, og jeg troer tillige, det har viist sig, at det meget hyppigt har været Tilfældet, at man virkelig har dømt efter et frit Skøn. Det maa være mig tilladt at henlede Opmærksomheden paa, hvorledes Handelsdomstolene have arbejdet andre Steder. Der er af Regjeringen sendt Folk navnlig til Belgien, for at undersøge Tilstanden der, og jeg vil altsaa nærmest holde mig til dette Land, især da dets Lovgivning i Handelsfager er saa nær som mulig den samme som i Frankrig. Loven af 10de September 1807 er for Frankrigs Bdkommende omtrent den samme, som Loven af 14de September samme Aar er for Belgien. Man vil finde, at der i Handelsretten der aldeles ikke sidder nogen Jurist paa Dommersædet, og at det heller ikke er tilladt nogen Procurator at møde for denne Ret. Den vælger selv sin Præsident, som skal tages af de bekendteste Handelshuse og Folk, der idetmindste i 5 Aar have drevet Handel, som det hedder, paa en honorabel Maade og været velbekjendte. Hvorledes har nu den belgiske Handelsret viist sig i den Tid, den har bestaaet? Jeg beder at lægge Mærke til, at der under denne Handelsret hører ganske andre bethdelige Sager, end der vil komme under vor Handelsret for Kjøbenhavn. For det Første er det en Handelsret, som er etableret hele Landet igjennem i Byer af en vis Størrelse, og dernæst har denne Ret ikke alene at gjøre med Handels- og Søfager, men tillige med Alt, hvad der vedkommer Handelsvæsenet og Fallitvæsenet. Begrebet om de Sager, som høre under Handelsretten, er langt mere udvidet der end her i Landet. Jeg vil f. Ex. blot nævne, at Skuespilhusets Affarer ogsaa høre under denne Domstol. I Begyndelsen var det bestemt, at Værdien af de Sager, der skulde kunne appelleres til høiere Instants, maatte være 1,000 Francs, altsaa omtrent 350 Rd., men ved Lov af 25. Marts 1841 satte man Summen op til det Dobbelte, saa at ingen Sag kan appelleres, som ikke har en Værdi af 2,000 Francs, altsaa 750 Rd. Dette er et Moment, der synes at maatte tale

for, at denne Domstol har arbejdet helbøgt og godt. Smidlertid skilber jeg at gjøre opmærksom paa, at der forrige Aar blev indgivet fra samtlige Advokater i Antwerpen en Petition til Deputeretkammeret, hvori de klagede over Handelsretten og bestyldte den for Partiffhed, Uvidenhed og Udygtighed, og forlangte igjennem den lovgivende Magt en gjennegrubende Reform i dette Forhold. Men, hvorledes kom de fra denne Sag? — Jeg skal tillade mig at oplyse det saa kort jeg kan: Der blev den 23de Marts f. A. indgivet til Kamret en Erklæring fra Handelstribunalet i Antwerpen, hvori det indbegaaer disse Bestyldninger og erklærer sig kun skyldigt i den ene Paastand, nemlig, at de ikke kjende til Retsvidenskaben, ikke ere retslærde. De sige nemlig desangaaende: Det er rigtigt, at vi ikke ere retslærde, men vi troe, at denne Videnskab ikke er berettiget, medmindre den stemmer med de almindelige Retsprinciper, der styre Samfundet. Med Hensyn til den Udygtighed og den Partiffhed, der skulde have hersket i Dommene, gives der følgende Dplysninger: Fra 1851 til 1856 er der ved de civile Domstole i Antwerpen paa-dømt 1088 Sager, hvoraf 32 ere underkjendte ved høiere Domstole; i samme Tidrum er der ved Handelsretten der affagt 2112 Domme, hvoraf 22 ere underkjendte. For de almindelige Domstole er i den nævnte Tid indført 1696 Sager, hvoraf 144 ere appellerede, men for Handelsretten er der i samme Tid indbragt 3647 Sager, hvoraf ifkun 111 er appellerede. Naar man tager hele Landet, for at man ikke skal kunne komme med den Indvending, at det kun er et enkelt Steb, der nævnes, saa er i et Tidrum af 10 Aar, 1840—50, Forholdet det, at der af Handelsfager er underkjendt ved høiere Domstole 1 imod 5 fra de civile juridiske Domstole. Dette synes dog at være Noget, der maatte kunne tjene til Beviis for, at ogsaa Handelsmænd kunne affige nogenlunde rigtige Domme efter et frit Skøn. Dog, efterat Handelstribunalet havde indsendt denne Skrivelse til Deputeretkammeret, blev der undertegnet i Antwerpen af samtlige Handelshuse en Petition, hvori der protesteres imod den foreslaaede Afstaffelse af Handelsretten. De sige, at „disse Domstole, som ere udgaaede af vort frie Valg,